

SCHOOL EN THUIS

Een goede relatie tussen ouders en school is van groot belang voor de schoolcarrière van kinderen. Maar hoe kunnen ouders en leerkrachten het beste invulling geven aan dit partnerschap, zodat het de ontwikkeling van onze kinderen ten goede komt?

Geertje van de Put-van Wijnen is directrice van de Prinses Amaliaschool in Barneveld.

Het is goed om deze vraag nu te stellen. De zomervakantie ligt al weer even achter ons. De scholen zijn begonnen en de eerste contacten tussen leerkrachten en ouders hebben plaatsgevonden. Een nieuw schooljaar biedt kansen om de relatie tussen ouders en school verder te ontwikkelen.

PARTNERSCHAP

‘Het Nederlandse onderwijs is van een goede kwaliteit, maar het kan nog beter. Om dit te bereiken, moeten ieders talenten benut worden. De betrokkenheid van ouders is daarbij onmisbaar.’ Dit citaat komt uit de brief over ouderbetrokkenheid die staatssecretaris Sander Dekker in 2013 aan de Tweede Kamer schreef. In deze brief wordt duidelijk dat Dekker het ‘partnerschap’ tussen school en ouders wil versterken. De staatssecretaris schrijft verder in zijn brief dat ‘opvoeding en

onderwijs de basis leggen voor de optimale ontwikkeling van kinderen. Dit vraagt, naast goed onderwijs van professionele leerkrachten in een modern onderwijssysteem, om een goed partnerschap tussen ouders en scholen gedurende de gehele schoolloopbaan van kinderen’.

START

De relatie tussen ouders en school begint op het moment dat ouders hun kind inschrijven op een school. Er start dan een ten minste acht jaar durende relatie. Bij het begin van deze relatie is het goed om wederzijds te bespreken wat van elkaar verwacht wordt. Welke overwegingen maak je als christelijke ouders bij de schoolkeuze van je kind? Is het een school in de buurt en hoe sluit de school aan bij de christelijke opvoeding die je je kind wilt meegeven?

De website van de school en andere ouders kunnen hier iets over vertellen. Een inschrijvings- of kennismakingsgesprek met de directeur van de school is een uitgelezen moment om de start van de relatie tussen ouders en school goed vorm te geven. In dat gesprek kunnen vragen gesteld worden over de manier waarop ou-

ders actief kunnen bijdragen aan een goede relatie met de school.

ROLVERDELING

De relatie tussen ouders en school is een onderwerp waar zowel nationaal als internationaal veel over gepubliceerd is. Uit onderzoek blijkt dat er veel winst te behalen is ten aanzien van de leerlingresultaten en het welbevinden van kinderen door in de relatie tussen ouders en school te

investeren. Een goede relatie tussen ouders en leerkracht geeft een kind rust. Een kind is sterk verbonden met de ouders, maar een kind bouwt tevens een relatie op met de leerkracht. Goede communicatie tussen de ouders en de leerkracht voorkomt dat een kind in een loyaliteitsconflict komt. Voor een ouder is het van belang om op een positieve manier over school te praten, kinderen te helpen met lastige situaties om te gaan zonder de leerkracht af te vallen en problemen die ervaren worden niet aan het hek of via WhatsApp met andere ouders te bespreken.

GEDRAG VAN OUDERS

In hun rol als partner kunnen ouders het onderwijs aan hun kind ondersteunen. School- en kinderpsycholoog Noëlle Pameijer onderscheidt in het kader van schoolsucces vier soorten gedrag van ouders:

Voorwaardenscheppend gedrag: genoeg slaap, gezond eten, op tijd op school komen, verzuim tegengaan, zaken die thuis anders zijn dan op school benoemen en leren hoe kinderen hiermee om moeten gaan.

Aanmoedigend gedrag: laten merken dat je als ouders school belangrijk vindt, belangstelling tonen voor werk van school, schoolinzet belonen en positief praten over school.

Ontwikkelingsondersteunend gedrag: samen spelletjes spelen waar kinderen van leren, bibliotheek en musea bezoeken, sport en/of muziek stimuleren.

Direct onderwijsondersteunend gedrag: helpen bij huiswerk, voorlezen, oefenen met rekenen/lezen, voorbereiden van een spreekbeurt en deelnemen aan gesprekken over het kind.

Vanuit de school is het belangrijk dat er een klimaat wordt gecreëerd waarbij ouders geen drempel ervaren om hun zorgen en vragen te delen.

Het vormgeven van goed partnerschap vraagt van scholen een duidelijke omschrijving hiervan. Als de rolverdeling niet duidelijk is omschreven, kan er ruis op de lijn ontstaan. Partnerschap houdt gelijkwaardigheid in, zonder dat de partners gelijk zijn. In dit partnerschap is de ouder de ervaringsdeskundige met betrekking tot het kind en de leerkracht is de onderwijsprofessional. Beiden hebben een eigen taak en verantwoordelijk-

Uit onderzoek blijkt dat er veel winst te behalen is ten aanzien van de leerlingresultaten en het welbevinden van kinderen door in de relatie tussen ouders en school te investeren.

heid die past bij de verschillende taak en functie in relatie tot 'uw kind-onze leerling'. Voor ouders is het van belang dat ze weten welke rolverdeling de school van hun kind voorstaat.

VERANTWOORDELIJKHEID

Het doel van het partnerschap is dat ouders en leerkrachten gunstige omstandigheden scheppen

voor de ontwikkeling en het leren van het kind op school en thuis. Leerkrachten zijn primair verantwoordelijk voor het geven van kwalitatief goed onderwijs. De school beslist over instructie, feedback, plaats van de leerling in de groep, gedragsregels, blijven zitten en het advies voor het

Ouders en leerkrachten moeten gunstige omstandigheden scheppen voor de ontwikkeling van het kind

voortgezet onderwijs. Opvoeden is de primaire verantwoordelijkheid van de ouders. Ouders nemen beslissingen over geloof, voeding, kleding, tijdstip van naar bed gaan en opstaan, hobby's en computergebruik. Het is zeker mogelijk dat ouders adviezen geven aan de leerkracht voor het onderwijs aan hun kind. Tevens kan de leerkracht suggesties geven voor de opvoeding. In het partnerschap gaan ouders en leerkrachten hierover met elkaar in gesprek, altijd in het belang van het kind, waarbij de ouders beslissen over de opvoeding en de leerkracht over het onderwijs.

Als partner kunnen ouders het onderwijs op vier manieren ondersteunen (zie kader). Naast deze punten is het belangrijk voor ouders om hun eigen kind goed te kennen. Als een leerkracht aan ouders als ervaringsdeskundigen vraagt wat het kind nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen, dan is het belangrijk dat ouders daar goed antwoord op kunnen geven. Het helpt hierbij om als vader en moeder samen na te denken over welke kwaliteiten een kind heeft, wat een kind moeilijk vindt of welke ontwikkeling een kind in de afgelopen periode heeft doorgemaakt. Tevens levert het gesprek met het kind zelf ook informatie op die een belangrijke bijdrage kan leveren aan het partnerschap met school.

COMMUNICEREN

Om het partnerschap verder te ontwikkelen is erkenning van het gezamenlijk belang, een positieve grondhouding en een groeiend vertrouwen in elkaar van groot belang. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van de school en van de ouders. Dit kan alleen maar als ouders en school constructief met elkaar communiceren.

De volgende manieren dragen daaraan bij:

- Ouders spreken waardering voor de leerkrachten uit en geven hun oprechte complimenten. Hiermee hoeft niet gewacht te worden tot een gesprek. Een compliment geven we zo snel mogelijk, het liefst dezelfde dag nog, bij het halen of brengen van de kinderen. Een email sturen kan ook.
- Ouders ondersteunen het gezag van de leerkrachten van hun kind. Ze realiseren zich dat de leerkrachten de onderwijsprofessionals zijn en verantwoordelijk zijn voor alle leerlingen in de groep.
- Een welles-nietesdiscussie moet voorkomen worden. Een kind kan zich thuis heel anders gedragen dan op school. Ouders kunnen het beste met de leerkracht op zoek gaan naar verschillen en overeenkomsten en bespreken wat die betekenen voor het verloop.
- Tot slot is het dagelijkse gebed voor de school en de leerkrachten van wezenlijk belang. Het is een voorrecht dat leerkrachten christelijk onderwijs mogen geven en ouders hen daarin als partners mogen ondersteunen. De belofte om kinderen te doen en te helpen onderwijzen kan door partnerschap met de christelijke school concreet ingevuld worden. Als gebed daarbij de basis is, dan mogen we veel verwachten van het partnerschap van school en ouders.

GEERTJE VAN DE PUT